

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI
OSMI RAZRED
ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.
Petak, 6. ožujka 2015.
10:00 – 11:00 sati**

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. **Imate 60 minuta za rješavanje ispita.**
2. **Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.**
3. **Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će s 0 bodova.**
4. **Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. god. 2014./2015.**
5. **Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.**
6. **Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.**
7. **Želimo Vam mnogo uspjeha!**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koje je gradove u Njemačkoj povezivala prva izgrađena auto-cesta?

- A. Nürnberg i Berlin
- B. Köln i Bonn
- C. München i Nürnberg
- D. Berlin i Bonn

1	
---	--

2. Koji program vezujemo uz osobu sa slike?

- A. Četrnaest točaka
- B. New Deal
- C. Nova ekonomska politika
- D. Konačno rješenje

1	
---	--

3. U kojem gradu je predsjednik jugoslavenske vlade 25. ožujka 1941. godine potpisao pristup Kraljevine Jugoslavije Trojnom paktu?

- A. Beču
- B. Beogradu
- C. Berlinu
- D. Budimpešti

1	
---	--

4. Koju od navedenih država Njemačka nije napala 1940. godine?

- A. Belgiju
- B. Dansku
- C. Grčku
- D. Norvešku

1	
---	--

5. Tko se svojim sunarodnjacima obratio riječima: „Ne mogu vam nuditi ništa osim krvi, muka, znoja i suza“?

- A. Charles de Gaulle
- B. Josif Visarionovič Staljin
- C. Franklin Delano Roosevelt
- D. Winston Churchill

1	
---	--

6. Kako se zove pukovnik kraljevske jugoslavenske vojske koji je bio na čelu četničkog pokreta?

- A. Draža Mihailović
- B. Dušan Simović
- C. Momčilo Đujić
- D. Puniša Račić

1	
---	--

7. Tko je autor sljedeće slike?

- A. Salvador Dali
- B. Marc Chagal
- C. Pablo Picasso
- D. Gustav Klimt

1	
---	--

8. Tko je bio prvi predsjednik Narodne vlade Federalne Države Hrvatske?

- A. Vladimir Nazor
- B. Vladimir Bakarić
- C. Andrija Hebrang
- D. Josip Broz Tito

1	
---	--

9. Koje godine je spikerica Božena Begović izgovorila „Halo, halo! Ovdje radio Zagreb“?

- A. 1926.
- B. 1927.
- C. 1928.
- D. 1929.

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri ponuđena pojma nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne upisuju.

10. Povežite osobu i njegovu funkciju.

- 1. _____ Dragiša Cvetković
- 2. _____ Ivan Šubašić
- 3. _____ Vladko Maček

- A. ban Banovine Hrvatske
- B. predsjednik jugoslavenske vlade 1939.-1941.
- C. na čelu Namjesništva
- D. na čelu ustaškog pokreta
- E. predsjednik HSS-a
- F. predsjednik jugoslavenske vlade 1935.-1939.

3	
---	--

11. Povežite naziv djela s odgovarajućom osobom.

- 1. _____ Starac i more
- 2. _____ Rađanje jedne nacije
- 3. _____ Posvećenje proljeća

- A. Igor Stravinski
- B. Dawid Wark Griffith
- C. Henry Miller
- D. Ernest Hemingway
- E. Charlie Chaplin
- F. Fritz Lang

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Kada se zbio događaj o kojem izvještava Jutarnji list (dan, mjesec i godina)?

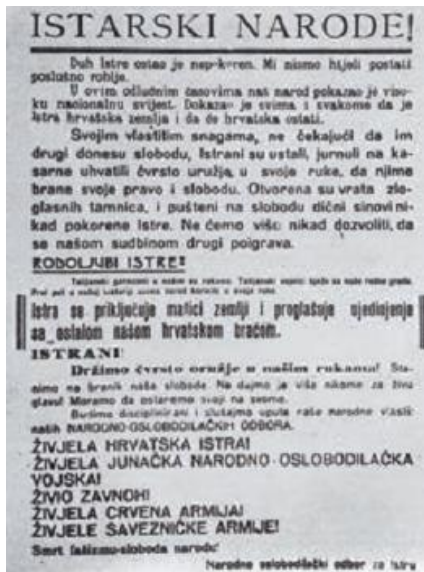
1	
---	--

13. Kako se naziva vojna operacija čiji je plan prikazan na karti?

1	
---	--

14. Kada je objavljen proglas Okružnog narodnooslobodilačkog odbora za Istru na slici kojim je proglašeno ujedinjenje Istre s Hrvatskom (mjesec i godina)?

1	
---	--

15. Kada je održan sastanak „velike trojice“ prikazan na slici (mjesec i godina)?

1	
---	--

16. Koju osobu (ime i prezime) opisuje sljedeći tekst?

„Bio je jedan od vođa Demokratske stranke. Kasnije ju je s dijelom pristaša napustio i osnovao novu – Samostalnu demokratsku stranku, koja je okupljala uglavnom „prečanske“ Srbe. Njegova su se stajališta s vremenom posve promijenila te je postao zagovornikom federalizma.“

1	
---	--

17. Kako se zove ustav o čijem izglasavanju izvještava Jutarnji list?

1	
---	--

18. Kako se zove hrvatski književnik koji je u partizanima o ratu i ratnim stradanjima napisao poemu „Jama“ (ime i prezime)?

1	
---	--

19. Kako se zove parlament Sjedinjenih Američkih Država?

1	
---	--

20. Tko je 10. travnja 1941. godine na zagrebačkom radiju pročitao proglas o uspostavi Nezavisne Države Hrvatske (ime i prezime)?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje.

21. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

- A. _____ operacija Pothvat 25
- B. _____ operacija Morski lav
- C. _____ operacija Barbarossa
- D. _____ sklapanje Atlantske povelje

2	
---	--

22. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

- A. _____ proglašena Federalna Država Hrvatska
- B. _____ održano Drugo zasjedanje AVNOJ-a
- C. _____ susret Tita i Šubašića na Visu
- D. _____ utemeljen ZAVNOH

2	
---	--

23. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

- A. _____ početak Španjolskog građanskog rata
- B. _____ Lavoslav Ružička dobio Nobelovu nagradu
- C. _____ osnovan ustaški pokret
- D. _____ izgrađen i otvoren Empire State Building

2	
---	--

24. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda navedenih događaja nakon Prvog svjetskog rata:

1	
---	--

- A. potpisan mirovni ugovor s Njemačkom → potpisan mirovni ugovor s Austrijom → potpisan mirovni ugovor s Bugarskom → potpisan mirovni ugovor s Mađarskom
- B. potpisan mirovni ugovor s Njemačkom → potpisan mirovni ugovor s Austrijom → potpisan mirovni ugovor s Mađarskom → potpisan mirovni ugovor s Bugarskom
- C. potpisan mirovni ugovor s Njemačkom → potpisan mirovni ugovor s Bugarskom → potpisan mirovni ugovor s Mađarskom → potpisan mirovni ugovor s Austrijom
- D. potpisan mirovni ugovor s Njemačkom → potpisan mirovni ugovor s Mađarskom → potpisan mirovni ugovor s Austrijom → potpisan mirovni ugovor s Bugarskom

25. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda navedenih događaja u vrijeme Drugog svjetskog rata:

1	
---	--

- A. proglašena NDH → osnovan Sisački partizanski odred → potpisani Rimski ugovori → osnovan Glavni štab Hrvatske
- B. proglašena NDH → osnovan Sisački partizanski odred → osnovan Glavni štab Hrvatske → potpisani Rimski ugovori
- C. proglašena NDH → potpisani Rimski ugovori → osnovan Sisački partizanski odred → osnovan Glavni štab Hrvatske
- D. proglašena NDH → osnovan Glavni štab Hrvatske → osnovan Sisački partizanski odred → potpisani Rimski ugovori

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornoga povijesnog teksta.

26. Proučite izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„Iznenada, na nebu se pojavila bijelo-ružičasta svjetlost, praćena neprirodnom grmljavinom, iza čega je odmah naišao val nepodnošljive topline i vjetar koji je brisao sve što mu je stajalo na putu. Za svega nekoliko sekundi, tisuće ljudi (...) bili su sprženi valom nezamislive vrućine. (...) Sve što je bilo na putu udarnog vala – zidovi, kuće, tvornice i druge građevine – bilo je smrvljeno i letjelo je u vrtlogu oluje (...) Izvan zone totalne smrti (...) na pet kilometara od središta eksplozije, lako građene kuće bile su spljoštene kao da su od kartona. Stanovnici u njima bili su ranjeni ili mrtvi (...) Oni rijetki, koji su se uspjeli spasiti, umirali su u pravilu

poslije dvadeset, trideset dana zbog naknadnog djelovanja smrtonosnih gama-zraka (...) Oko pola sata nakon eksplozije, dok je nebo nad Hirošimom još uvijek bilo bez oblaka, na grad je počela padati sitna kiša koja je potrajala oko pet minuta.“

A. Kada je gore opisana tragedija pogodila grad Hirošimu (dan, mjesec, godina)?

1	
---	--

B. Kako se naziva projekt američkog istraživanja koje je imalo za cilj proizvodnju oružja kojega su posljedice uporabe opisane u tekstu?

1	
---	--

C. Kako se zove znanstvenik koji je vodio navedeni projekt (ime i prezime)?

1	
---	--

---

27. Proučite izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„U jednoj od židovskih četvrti jedan je osamnaestogodišnjak bačen kroz prozor s trećega kata; slomio je obje noge kad je pao na ulicu osvijetljenu krevetima koji su gorjeli. Glavna je ulica blještala jer je bila prekrivena razbijenim staklom. Sve su sinagoge gorjele. Gorjela je velika prodavaonica odjeće. Vatrogasci nisu izašli gasiti ni jedan od tih požara. Teško je povjerovati, ali vlasnici prodavaonica optuženi su da su sami podmetnuli požar te su zbog toga izvučeni iz postelja u 6 ujutro i poslani u zatvor. Brojni su Židovi poslani u koncentracijske logore.“

A. Pod kojim je nazivom poznat događaj opisan u tekstu?

1	
---	--

B. Kada se dogodio opisani događaj (mjesec i godina)?

1	
---	--

C. Kako se zovu zakoni prema kojima su Židovima 1935. godine oduzeta sva građanska prava?

1	
---	--

---

28. Proučite izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„Nastao je za nas momenat odluke i odgovornosti, čas duševne krize. Trebalo je odlučiti: ili primiti ili kidati. Trećeg izlaza nije bilo. U toj mucu trebalo se sabrati i ocijeniti posljedice jedne ili druge odluke. Bilo je jasno, da će primanje izazvati bol i ogorčenje u narodu; bili smo svjesni da primanjem ustupamo velike i životne dijelove našeg naroda susjednoj kraljevini, da Italija dobiva dominantan položaj u Kvarneru i da prebacuje svoju vlast na istočnu obalu Jadrana u Zadru i na Lastovu. Ali morali smo s druge strane voditi računa, da bi se uslijed prekida zaoštrili u velike već nepovoljni odnosi među dvije jadranske zemlje; da je izgubljena nada da bi mogli kasnije dobiti teritorije tražene od talijanske vlade u Rapallu; da bi ostala neizvjesna sudbina ostalih naših krajeva pod talijanskom okupacijom; da bi naše more, koje nije osporeno, ostalo i dalje pod međunarodnom kontrolom (...)“

A. Kada je potpisan ugovor o razgraničenju između Italije i Kraljevstva SHS u Rapallu (mjesec i godina)?

1	
---	--

B. Ovo su riječi tadašnjeg ministra vanjskih poslova Kraljevstva SHS koji je potpisao Rapallski ugovor. Kako se on zove (ime i prezime)?

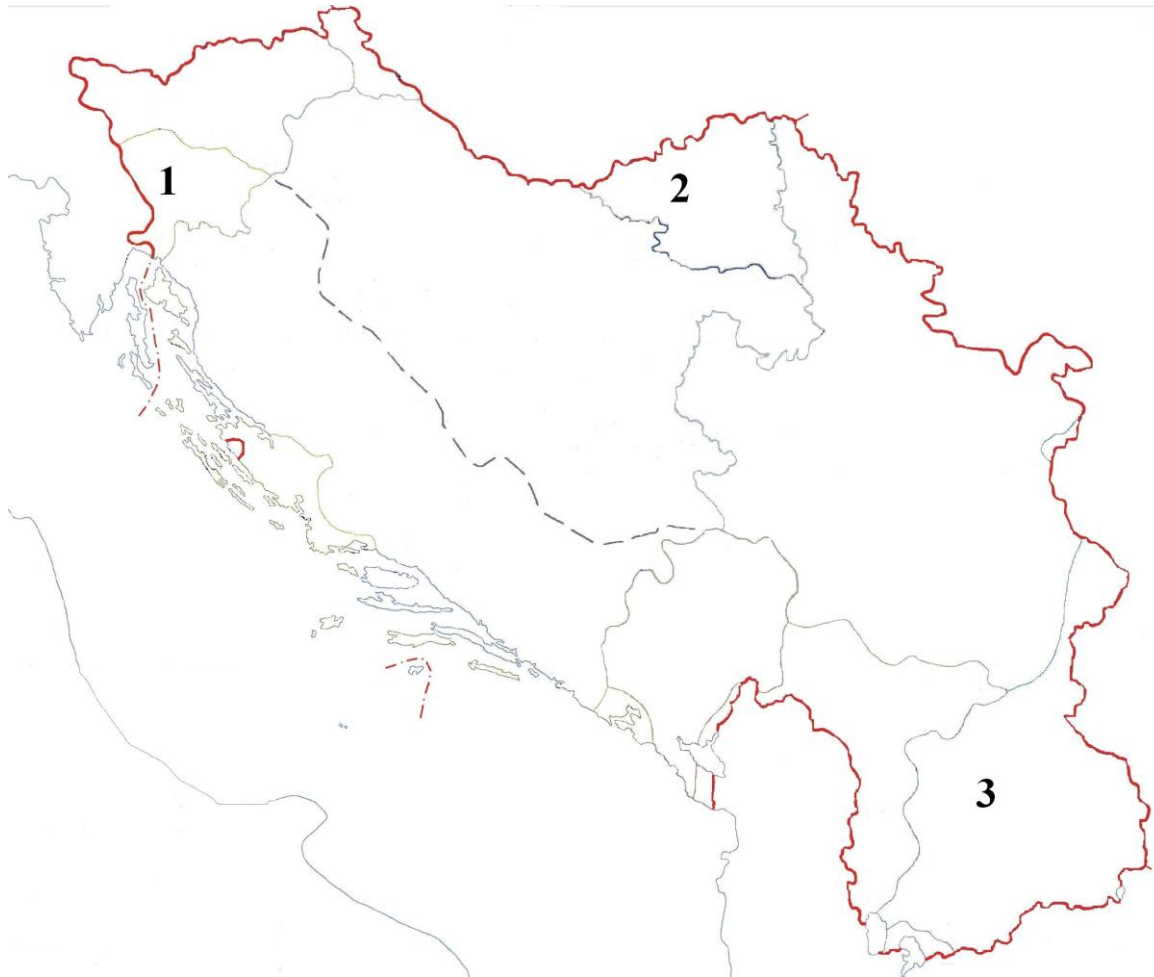
1	
---	--

C. Koji je hrvatski grad Rapallskim ugovorom proglašen slobodnom državom?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć i na slijepim povijesnim zemljovidima.

29. Slijepi zemljovid prikazuje podjelu Kraljevine Jugoslavije 1941. godine.

A. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na slijepoj karti brojem 1?

1	
---	--

B. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na slijepoj karti brojem 2?

1	
---	--

C. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na slijepoj karti brojem 3?

1	
---	--

30. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Europu između dva svjetska rata označite:

A. Brojem 1 označite državu u kojoj su 1936. godine održane ljetne Olimpijske igre.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite državu s kojom je u kolovozu 1920. godine u Sèvresu potpisan mirovni ugovor.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite državu u kojoj je 1936. godine emitiran prvi televizijski program.

1	
---	--

31. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje podjelu Njemačke na okupacijske zone nakon završetka Drugog svjetskog rata označite:

A. Brojem 1 označite britansku okupacijsku zonu.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite sovjetsku okupacijsku zonu.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite američku okupacijsku zonu.

1	
---	--